

ORSAK TILL UNDERSÖKNING

Brand i källare i samband med ljusstöpnig.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Gert Lönnqvist, räddningstjänsten.

BYGGNADEN

Fastigheten är en villa byggd 19xx. Den innehåller källarplan samt 2 st lägenheter fördelade i 2 ½ plan ovan mark. Varje plan omfattar 78 m². Bärande konstruktion utgörs av väggar med plank på trästomme. Källarplanets väggar utgörs av murad hålstén. Golvbjälklag utgörs av träbjälkar med isolering av kutterspån/sågspån. Takyta i källarplanet består av betongputs på trådnät. Källarplanet innehåller hobbyrum, tvättstuga, pannrum samt förråd och toalett. Då brandteknisk avskiljning saknas får hela fastigheten anses som en gemensam brandcell. Brandvarnare finns i lägenheterna men ej i källarplanet. Fastigheten bebos av tot. 6 personer (3 personer var hemma vid brandtillbudet).

BRANDEN

Fastighetens ägare NN var denna eftermiddag sysselsatt med ljusstöpnig i källarens hobbyrum. Hon värmer ljusmassa i en mindre gryta på en kokplatta. Därefter hälls ljusmassan över i en större gryta där temperaturen kontrolleras med hjälp av ett vattenbad. Hon får ett telefonsamtal från fritids som meddelar att hennes barn inte anlant dit på avtalad tid. Hon lämnar därför hastigt bostaden för att kontrollera barnets färdväg. Hon ger samtidigt sin tonårige son i uppdrag att sänka effekten på den platta som värmer grytan med ljusmassa från läge II till läge I. När sonen utfört NN:s order, lämnar han källarplanet. Efter ca 15 min känner han röklukt från källaren. Samtidigt återvänder NN till fastigheten. Man larmar 112 och utrymmer fastigheten. När räddningstjänsten kommer på platsen kl 14.27, brinner ljusmassa och tidningspapper på golvet i källarens hobbyrum. Branden släcks med hjälp av en pulversläckare och lokalerna ventileras från brandgaser. Spisens elektricitet bryts vid vägguttag.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen inleds samma datum kl 15.30. NN redogör för händelseförloppet. I hobbyrummet finns en elektrisk kokplatta med två plattor. Kokplattan är placerad på ett lågt träbord vilket klätts in med tidningspapper. Även spisen har delvis klätts med tidningspapper för att skyddas mot smält stearin. På en platta finns en 2 l gryta som är tom. På den andra plattan finns en 10 l gryta innehållande vatten och en insats för smält ljusmassa. Golvytan är klädd med tidningspapper. I rummet finns även träbockar med träreglar på vilka man hängt ca 160 ljus för avsvälning. Rummet innehåller i övrigt relativt stora mängder brännbart material i form av lös inredning och annan utrustning. I rummet lagras också ca 50 kg stearin som råvara. Den mindre kokplattans strömställare är inställd på läge III, vilket är högsta effekt för plattan (tot 3 effektlägen). Den större kokplattans strömställare står på läge 0. Den mindre grytan var, enligt NN, halvfull med ljusmassa vid tillfället. Ljusmassan har brunnit upp vilket påvisas av sotavlagringar inuti denna gryta. På grytans undersida finns rester av tidningspapper vilket visar på att tidningspapper funnits nära grytan under brandförloppet. Tidningspapper på träbänken har brunnit upp och spridit branden till tidningspapper på golvytan. Vid branden har de färdiga ljusen smält, varvid en pölbrand uppstått på källargolvet.

SLUTSATSER

Branden har orsakats av att NN:s son av misstag ställt den mindre kokplattans strömställare på högsta effekt (läge III). Efter en stund har endera ljusmassan nått sin termiska tändpunkt och antänts.

Alternativt har tidningspappret antänts vid kontakt med gryta och kokplatta. Brandspridning har sedan skett via utlagt tidningspapper och smältande stearin.

SPRIDNINGSRISK

Vid utebliven släckinsats hade branden med all sannolikhet lett till övertändning i hobbyrummet. Därefter hade branden spridit sig till övriga fastigheten. Branden har därmed utgjort fara för människors liv och hälsa.

ERFARENHETER

Lämna aldrig en gryta med brännbart innehåll obevakat på spisen. Vid ljusstöpning skall man förbereda med lämpligt brandredskap och grytlock som passar de kastruller som används.